

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๕๐๖

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๓๕๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

ด้วย ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เสนอเรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้คณะกรรมการรับทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรับทราบ

๒. สารสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ การดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) สำนักงานฯ ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนชื่อแผนแม่บทฯ เดิม “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)” เป็น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ตามนัยของมาตรา ๑๐ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ระหว่างการประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามขั้นตอนของกฎหมายในการบังคับใช้โดยทั่วกันต่อไป ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของเป้าหมายแต่ละห้วงการพัฒนาที่กำหนดไว้ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่มีส่วนสนับสนุนในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการโดยมีเป้าหมายของแผนแม่บทฯ เป็นเป้าหมายหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน และมีตัวชี้วัดที่ทำหน้าที่ในการชี้และวัดผลสัมฤทธิ์ของการ “พุ่งเป้า” เพื่อการบรรลุเป้าหมายแผน

/แม่บทย่อย (Y๑)...

แม่บทย่อย (Y๑) และมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ซึ่งสำนักงานฯ ได้จัดทำขึ้นและเผยแพร่ไว้ที่ <http://nscr.nesdc.go.th/vc-thailand/> เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการวิเคราะห์และจัดทำโครงการ/การดำเนินงานให้มีสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ในระดับผลลัพธ์ โดยขอยกตัวอย่างแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ ที่ได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทยให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกในเวทีต่างประเทศ จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะการดำเนินงานของกระทรวงต่างประเทศ เพื่อให้เป้าหมายของแผนแม่บทฯ บรรลุผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น หน่วยงานเจ้าภาพฯ ต้องให้ความสำคัญในการทำหน้าที่อย่างเข้มแข็งเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ซึ่งจะส่งผลให้เป้าหมายของแผนแม่บทฯ บรรลุผลลัพธ์ได้อย่างแท้จริง และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติบรรลุผลสัมฤทธิ์ในที่สุดต่อไป

ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย
(Final Value Chain
Thailand : FVCT)

๒.๑.๒ การดำเนินการปฏิรูปประเทศ หลังจากที่ได้ดำเนินการปฏิรูปประเทศได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งจากการดำเนินการตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมาของการบังคับใช้แผนฯ ได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์จากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนในระยะต่อไป หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยขับเคลื่อนการดำเนินการผ่านกลไกของแผนระดับที่ ๒ อื่น ๆ แผนระดับที่ ๓ และการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน นอกจากนี้ ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องทบทวน ยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ กลไก และคณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ได้รับทราบผลตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ แนวทางการดำเนินการภายหลังการสิ้นสุดของแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานฯ จะได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศที่หมดความจำเป็น โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ.๒๕๖๒ ที่กำหนดขั้นตอนและวิธีการไว้ดังนี้ (๑) การนำหลักการ/ประเด็นสำคัญของ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ไปรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ควบคู่กับวิธีการอื่นด้วย (๒) การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการการวิเคราะห์ผลกระทบและการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ พร้อมทั้งเผยแพร่สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (๓) การเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบฯ ต่อสำนัก

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของการดำเนินการ ก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณารับหลักการของ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ (๔) การเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกฯ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศบังคับใช้ต่อไป พร้อมนี้ สำนักงานฯ จะเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวต่อไป

๒.๑.๓ ความก้าวการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้มีการกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินการไว้ ๓ ระดับ ได้แก่

๑) กลไกเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมีคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เป็นกลไกในระดับนโยบาย เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ระดับปฏิบัติในการทำงานอย่างบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งขณะอยู่ระหว่างการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ทั้ง ๕ คณะ ๒) กลไกตามภารกิจ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่จำเป็นต้องจัดทำแผนระดับ ๓ ที่บรรจุโครงการ/การดำเนินการ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่เป็นแผนระดับที่ ๒ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นแผนระดับที่ ๑ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน และ ๓) กลไกระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงและขยายผลประเด็นการพัฒนา ระดับประเทศไปสู่ระดับชุมชน โดยมีแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ (One Plan) อันได้แก่ แผนพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ท้องถิ่น อำเภอ ที่มีความสอดคล้องกันและสามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของแต่ละภูมิภาคของพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากความต้องการจุกย่อยสู่จุดใหญ่ (Bottom-up) เพื่อส่งความต้องการระดับพื้นที่ ระดับตำบล สู่ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมถึงการมีภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ที่เข้มแข็งในการทำงานสอดประสานให้เป็นที่ไทยแลนด์เพื่อขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาในพื้นที่ และตำบลร่วมกันอย่างมีศักยภาพมุ่งเป้าไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ ซึ่งในการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ระดับตำบล ได้มุ่งเน้นพื้นที่ที่มีภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่มีศักยภาพในการประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม เพื่อร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาของหมุดหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในลักษณะเชื่อมโยงกัน หลากหมุดหมาย อาทิ ในประเด็นการแก้ไขปัญหาความยากจนข้ามรุ่นและการพัฒนาคนสมรรถนะสูง ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาในหมุดหมายที่ ๙ และหมุดหมายที่ ๑๒ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยจะมีการดำเนินการร่วมกันของภาคีการพัฒนาทั้งจากภาคส่วนต่าง ๆ และเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการบูรณาการการทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Not in Education, Employment or Training : NEETs) ซึ่งมีภาคีเครือข่ายที่ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนฯ อาทิ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งประชาชาติ (UNICEF) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี รวมถึงภาคเอกชนอย่างบริษัท สยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด ในประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่เติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับหมุดหมายที่ ๒ การท่องเที่ยวที่ต้องการเน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมุดหมายที่ ๓ ด้านการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและแข่งขันได้ และหมุดหมายที่ ๑๐ ในการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

เพื่อดำเนินการยกระดับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism) ปรับปรุงคุณภาพบริการให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการจัดการผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการท่องเที่ยว

๒.๒ การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) สืบเนื่องจากที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เห็นชอบแนวทางในการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ผ่านกลไกการดำเนินการของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับต่าง ๆ และทีมปฏิบัติการในพื้นที่ โดยสำนักงานฯ ได้ร่วมกับภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่ และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) เพื่อออกแบบพัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูล (Dashboard) ที่แสดงผลสถานะการพัฒนา สภาพปัญหา และภูมิสังคมของพื้นที่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของภาคีพัฒนาระดับต่าง ๆ ในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง โดยจะช่วยสนับสนุนการทำงานในทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติ ให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อวางแผนออกแบบแนวทางและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย รวมทั้งภูมิสังคมและทรัพยากรในพื้นที่ ในลักษณะบูรณาการได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนระดับที่ ๓ เครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านการดำเนินงานของทุกหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ แผนระดับที่ ๓ ซึ่งประกอบด้วยแผนปฏิบัติราชการรายปี และระยะ ๕ ปี ซึ่งเป็นแผนที่ทุกหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการที่ส่งต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และสำหรับแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาในเชิงประเด็นที่เห็นว่ามีมีความจำเป็นต้องมีขึ้นเพื่อให้เกิดการดำเนินการที่บูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยกำหนดให้มีขึ้นเท่าที่จำเป็น หรือมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำขึ้นเท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานได้เสนอไปยังสำนักงานฯ พบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีแผนปฏิบัติการด้าน... เข้ามาสู่กระบวนการกลั่นของทั้งสิ้น ๒๕ แผน โดยเป็นแผนฯ ที่มีกฎหมายรองรับ ๙ แผน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และเป็นแผนฯ ที่จัดทำโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ๑๖ แผน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความจำเป็นในการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... แต่ละฉบับ จะเห็นได้ว่าหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... อาจยังไม่ได้ทำความเข้าใจกับหลักการในการมีแผนปฏิบัติการด้าน... เฉพาะที่จำเป็นเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิบัติการด้าน... มีขึ้นเฉพาะกรณีที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือเฉพาะที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาเชิงประเด็นที่ยังคงมีช่องว่างการพัฒนาที่ต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่มีใช้เพียงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภายในกระทรวงเดียวกันเท่านั้น รวมทั้งให้ความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ให้เป็นแผนที่จะเติมเต็มช่องว่างการพัฒนาและพุ่งเป้าในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถศึกษาเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ได้ผ่านทางคู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และการเสนอแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรี (ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๖๕) ที่สำนักงานฯ ได้จัดทำและเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <http://nscr.nesdc.go.th>

คู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓

๒.๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) สำนักงานฯ ได้ติดตามการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ๒๕๖๕ ที่หน่วยงานของรัฐมีการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยพบว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน จำนวน ๓๖,๙๔๘ โครงการ ซึ่งหากเทียบกับรายการโครงการตามรหัสงบประมาณในระบบ GFMS ของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ พบว่ายังมีข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานส่วนหนึ่งที่ไม่มีการนำเข้าสู่ระบบ eMENSCR โดยขอยกตัวอย่างข้อมูลโครงการที่มีการนำเข้าสู่ระบบ eMENSCR เทียบเคียงเบื้องต้นกับข้อมูลโครงการทั้งหมดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานนั้น ๆ สำหรับกรณีหน่วยงานด้านความมั่นคง อาทิ กองทัพบก มีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการฯ ๓๖ โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗ จากทั้งหมด ๒๑๑ โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ กองทัพเรือ มีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการฯ ๑๘ โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕ จากทั้งหมด ๓๙๗ โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ กองทัพอากาศ มีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการฯ ๕๓ โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗ จากทั้งหมด ๗๖๒ โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ส่งผลให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติยังไม่มีครอบคลุมและครบถ้วนในทุกการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งในการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการในระบบ eMENSCR หน่วยงานส่วนหนึ่งมอบหมายให้กองใดกองหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการในการนำเข้าสู่ข้อมูล ที่กำหนดให้กองผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้นำเข้าสู่ข้อมูลในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดของโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่ครบถ้วนและเพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้มีข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ครอบคลุมและครบถ้วนเพื่อให้กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ในระบบ eMENSCR ขอให้ทุกหน่วยงานของรัฐมอบหมายให้หน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าที่รับผิดชอบโครงการ นำเข้าสู่ข้อมูลของทุกโครงการ/การดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ อ้างอิงจากรายการตามรหัสงบประมาณของระบบ GFMS ในระดับ ๑๖ หลัก โดยเน้นให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่โครงการฯ ตามแนวทางของหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/ว ๓๘๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

หนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๒/ว ๓๘๐๙

๒.๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านกลไกการตรวจราชการ ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เห็นชอบแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติตามหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้หน่วยงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมาย จากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (รายงานประจำปี) ช่องว่างการพัฒนาของห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) และข้อมูลโครงการจากระบบ eMENSCR ประกอบการวางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ ซึ่งจากประเด็นการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้แก่ (๑) การท่องเที่ยว ในประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ๐๕๐๑๐๑ และ ๐๕๐๖๐๑ และ (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในประเด็นการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น และการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ๑๑๐๓๐๑ และ ๑๑๐๔๐๑ มีความสอดคล้องค่าสถานการณ์บรรลุเป้าหมายที่อยู่ในระดับวิกฤติ (สีแดง) หรือระดับเสี่ยง (สีส้ม) อย่างต่อเนื่องตามผลที่แสดงไว้ในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ รวมถึงสอดคล้องกับประเด็นช่องว่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) หากแต่ยังคงมีเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ที่มีค่าสถานะอยู่ในระดับวิกฤติ หรือระดับเสี่ยง รวมถึงเป้าหมายที่มีสถานะปรับตัวแยกลงจากปีก่อนหน้าอื่นที่ต้องให้ความสำคัญในการนำมากำหนดเป็นประเด็นในการตรวจสอบเพิ่มเติม ให้ความครอบคลุมในประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องมีการแก้ไข เร่งรัด และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและกรม นำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนการตรวจราชการของหน่วยงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการตรวจติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน และในกรณีการตรวจราชการของกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ผู้ตรวจราชการจะต้องประสานและบูรณาการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงอื่น ๆ ที่มีส่วนสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมาย เพื่อตรวจติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้ทุกการดำเนินการส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) นั้น ๆ และมีการตรวจติดตามการดำเนินการของทุกหน่วยงานของรัฐให้มีความสอดคล้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ระบบ eMENSQR เป็นเครื่องมือกลางในการดำเนินการในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องมีความสอดคล้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ตามหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๔ ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้แผนระดับที่ ๓ เป็นแผนที่สามารถขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ทุกหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการจัดแผนปฏิบัติราชการรายปี และราย ๕ ปี เพื่อถ่ายระดับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายแผนระดับที่ ๒ ตลอดจนแผนระดับที่ ๓ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักการตาม ๔ แนวทาง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อที่จะทำให้ทุกการดำเนินงาน/โครงการที่บรรจุไว้ภายใต้แผนปฏิบัติราชการส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง และสำหรับแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งเป็นแผนพัฒนาในเชิงประเด็นที่ควรมีเท่าที่จำเป็นนั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนฯ จำเป็นต้องให้ความสำคัญในการวิเคราะห์หาช่องว่างของการพัฒนาเพื่อนำไปกำหนดประเด็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... โดยใช้ข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน... จากระบบ eMENSQR ที่ปัจจุบันมีการประกาศบังคับใช้ ประกอบกับวิเคราะห์ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมายจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ช่องว่างในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายจากห่วงโซ่คุณค่าแห่งประเทศไทย (FVCT) เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จำเป็นหรือควรต้องมีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ในหัวข้อที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ ให้ยึดเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เป็นกรอบในการกำหนดประเด็นเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิด “พุ่งเป้า” ในการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับชาติ

ร่วมกัน ซึ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ๓ ระดับ หน่วยงานร่วมขับเคลื่อนปัจจัยของ FVCT จะต้องประสานทำงานอย่างบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการพุ่งเป้าไปสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายคณูชา พิขยน์นัท)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ